

Deklarācija par Ministru kabineta iecerēto darbību

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma

"Par 1925.gada 1.aprīļa likuma "Ministru kabineta iekārta" atjaunošanu" 5.pantu

Ievērojot Latvijas attīstības ilgtermiņa perspektīvas un reālo situāciju, kādā tās īstenojas, Ministru kabinetu veidojošie koalīcijas partneri — savienība "*Latvijas ceļš*", apvienība "*Tēvzemei un Brīvībai/LNNK*", *Jaunā partija* — uzskata, ka tā darbības pamatā liekami šādi galvenie uzdevumi:

1. Tiks īstenota konservatīva valsts finansu politika, kas nodrošinās tālāku inflācijas tempa samazināšanos, nepieļaujot budžeta finansu deficītu, vienlaikus nodrošinot budžeta īpatsvara pakāpenisku samazināšanos iekšzemes kopprodukta apjomā un valsts investīciju īpatsvara palielināšanos budžeta izdevumu daļā.
2. Valdības koalīcija veicinās finansu sistēmas drošību un stabilitāti, atbalstot pakāpenisku kredītiestāžu, vērtspapīru tirgus, apdrošināšanas un pensiju fondu uzraudzības iestāžu apvienošanas un to tālāku darbības efektivitātes palielināšanos.
3. Tiks pilnveidoti lielo valsts uzņēmumu privatizācijas principi, ievērojot patērētāju intereses, kas nodrošinātu nepieciešamo investīciju piesaisti tiem, kā arī veicinātu dabīgo monopolu konkurenci, tos pārveidojot par publiskām akciju sabiedrībām, tirgus liberalizāciju, vienlaikus atbalstot šo uzņēmumu konkurētspēju starptautiskajā tirgū.
4. Tiks veikti pasākumi uzņēmējdarbības vides pilnveidošanā, īpaši nodrošinot mazā un vidējā biznesa attīstības iespējas, lai ievērojami palielinātu tā īpatsvaru iekšzemes kopproduktā.
5. Tiks veicināta ārvalstu tirgu apgūšana, piesaistot ārvalstu investīcijas un starptautisko palīdzību, ieviešot Latvijas eksporta atbalsta programmu, vienkāršojot eksporta un importa procedūras, paātrinot muitas jautājumu sakārtošanu. Paredzēts stimulēt Latvijas uzņēmumu darbības aktivizēšanos starptautiskajās izstādēs un gadatirgos, kā arī Latvijā ražoto preču pielāgošanos pasaules prasībām. Tiks veicināta jaunu ekonomisko pārstāvniecību atvēršana ārējos Latvijas preču un pakalpojumu noieta tirgos. Eksporta veicināšanai ar garantijām, apdrošināšanu un finansējumu paredzēts paplašināt valsts atbalstu. Tiks veicināta uzņēmējdarbības attīstības fonda izveide, kas sekmētu Latvijas uzņēmumu darbību ārvalstīs.
6. Tiks iedzīvināti valsts valodas un izglītības likumi, veidojot vidi, kurā latviešu valodas lietošana sabiedriskajā dzīvē kļūtu par nepieciešamību, kā arī nostiprinot valsts valodas inspekciju, naturalizācijas procesa stingru pārraudzību, aktivizējot sabiedrības integrācijas procesu.
7. Latvijas likumi četru gadu laikā pilnībā tiks saskaņoti ar Eiropas Savienības valstu nostādnēm.
8. Aizsardzības budžeta izdevumus 1999.gadā paredzams palielināt līdz 1% no IKP ar mērķi nodrošināt Nacionālo bruņoto spēku kaujas spēju pieaugumu. Tiks turpinātas sadarbības programmas ar NATO, panākot Latvijas bruņoto spēku savietojamību ar starptautiskām

drošības struktūrām konsekventai Latvijas drošības mērķa — pilntiesīgas dalības NATO sasniegšanai. Pilnībā nodrošināma valsts austrumu robežas izbūve atbilstoši tām prasībām, kādas tiek izvirzītas Eiropas Savienības ārējai robežai.

9. Pamatā tiks pabeigta valsts pārvaldes reforma, samazinot ierēdņu skaitu un nodrošinot valsts aparāta darbinieku konkurētspēju ar privāto sektoru.

10. Nodarbinātības jautājumus paredzēts risināt, balstoties uz profesionālo orientāciju skolā, profesionālās izglītības sistēmas piemērošanu darba tirgus pieprasījumam, izglītību mūža garumā, alternatīvās uzņēmējdarbības un amatniecības attīstību, aktīvo nodarbinātības pasākumu īstenošanu — pārkvalifikāciju, pagaidu sabiedriskajiem darbiem, jauniešu praksei pie darba devēja u.c., kā arī atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai bezdarbnieku vidū.

11. Tiks pieņemta un ieviesta nabadzības novēršanas programma, nodrošinot izglītības un veselības aprūpes pieejamību, kā arī atvieglotu kredītu pieejamību mājokļu iegādei, studiju kredītišķības iespējas. Atbilstoši Eiropas Padomes rekomendācijām 4 gados tiks paaugstināti ģimenes valsts pabalsti.

12. Pensiju reformu paredzēts pabeigt 2000.gadā, uzsākot fondētās pensiju sistēmas ieviešanu. Pensiju likuma pamatā paredzēts ieviest šādus principus:

- ekonomiskā pamatotība,
- balstīšanās uz individuālu ieguldījumu,
- ar apdrošināšanu nesaistīto lēmumu finansēšana no valsts budžeta,
- visu valdību veidojošo frakciju un valdības atbalsts.

1. Labklājība

Ministru kabinets paredz:

Līdz 2000.gadam iesniegt ratificēšanai Saeimā Eiropas sociālo hartu.

Realizēt invalīdu integrācijas programmu "Vienādas iespējas visiem".

Īstenot pasākumu plānu demogrāfiskās situācijas uzlabošanai valstī.

1.1. Nodarbinātība

Līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādāt un iesniegt Saeimā likumprojektu "Par nodarbinātību", ietverot tajā nodarbinātības dienesta reformas principus, garantiju un palīdzības sistēmu bezdarbniekiem, nodarbinātības un pārkvalifikācijas principus.

Līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādāt un iesniegt Saeimā likumprojektu "Darba likums".

Pilnveidot darba tirgus prognozēšanas sistēmu.

Realizēt nodarbinātības dienestu finansēšanu saistībā ar to darba rezultātiem.

Pilnveidot bezdarbnieku apmācības programmas, kas nodrošina pārkvalifikāciju atbilstoši tirgus prasībām.

1.2. Pensijas

Latvijā ir izstrādāta un iedibināta ilgtermiņa sociālās aizsardzības sistēma. Sociālā apdrošināšana balstīta uz individuālām apdrošināšanas iemaksām sociālajā budžetā. Tomēr pensiju pieaugums, kas būtiski uzlabo pensionāru materiālo situāciju, var tikt nodrošināts, tikai pieaugot nodarbinātībai un vidējai darba algai, vienlaikus nesamazinoties motivācijai veikt sociālās apdrošināšanas iemaksas.

Šajā jomā Ministru kabinets par saviem uzdevumiem uzskata:

Panākt pensijas apmēra atbilstību individuāli uzkrāto līdzekļu daudzumam, kas kļūtu par pensiju sistēmas otrā līmeņa pamatu.

Nodrošināt efektīvu otrā līmeņa pensijas fondu pārvaldīšanu, rīkojot atklātus konkursus to pārvaldītājiem.

Veicināt pensijām paredzēto līdzekļu uzkrāšanu, pilnveidojot normatīvo bāzi un organizējot izglītojošos pasākumus.

Turpināt darbu pie privāto pensiju fondu normatīvās bāzes veidošanas.

Nodrošināt informācijas pieejamību iedzīvotājiem par sociālās apdrošināšanas darbības principiem, veicinot cilvēku uzticēšanos sociālās apdrošināšanas sistēmai un ieinteresētību apzinīgi veikt sociālās apdrošināšanas maksājumus.

1.3. Sociālā palīdzība un aprūpe

Ministru kabinets paredz:

Maksimāli decentralizēt sociālo palīdzību, kas atrodas pašvaldību pakļautībā ar atbilstošu valsts finansējuma daļu.

Virzīt sociālo palīdzību uz daļēju īres, komunālo maksājumu (t.sk. maksājumu par siltumu) un sociāli aprūpējamo iedzīvotāju veselības aprūpes izdevumu segšanu.

Veikt sociālās palīdzības sniegšanu, noteikt tās apjomu un veidu, kā arī organizēt saņēmēju atlasī, balstoties uz individuālu pieeju katrai konkrētai situācijai. Paredzēt valsts pasūtījumu sociālo darbinieku izglītošanas programmas īstenošanai.

Veidot vienotus sociālās un primārās veselības aprūpes centrus un kā alternatīvu attīstīt mājas aprūpi un dienas centrus, kas papildinātu pastāvošo pansionātu sistēmu. Radīt aprūpējamām personām maksimālas iespējas palikt savā dzīvesvietā.

Attīstīt konkurenci sociālo pakalpojumu sniegšanas jomā. Veicināt nevalstisko un privāto organizāciju iesaistīšanos sociālajā jomā, piešķirot tām finansējumu saņemšanu konkrētu projektu īstenošanā, it īpaši jomās, kurās tās ir spējīgas sniegt labākas kvalitātes un lētākus pakalpojumus nekā valsts un pašvaldību sociālās aprūpes iestādes, tai pašā laikā kontrolējot ieguldīto līdzekļu atbilstošu un mērķtiecīgu izlietojumu. Veicināt brīvprātīgo iesaistīšanos

sociālās aprūpes programmās. Vienkāršot nodokļu atvieglojumu saņemšanu juridiskām un fiziskām personām, kuras nodarbojas ar labdarību un mecenātismu.

Sagatavot grozījumus sociālās palīdzības likumdošanas aktos, nosakot sociālās palīdzības apjomu dažādām iedzīvotāju kategorijām atbilstoši valsts reālajām finansiālajām iespējām.

Ieviest profesionālās atbilstības novērtēšanas sistēmu sociālās palīdzības pakalpojumu sniedzējiem.

1.4. Veselības aprūpe

Viens no veselības politikas pamatprincipiem ir uzskatīt veselību par neatņemamu dzīves kvalitātes sastāvdaļu. Politika, kas balstās uz šādu principu, veicinās valsts attīstību kopumā. Veselības aprūpes pamatā ir iedzīvotāju vajadzībām atbilstošas, brīvi pieejamas, taisnīgas sistēmas izveide, kuras būtiska sastāvdaļa ir veselības veicināšana un profilakse.

Šādas sistēmas iedzīvināšanai Ministru kabinets līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādās un iesniegs Saeimā likumprojektu "Par veselības aprūpes organizācijas pamatprincipiem".

Lai nodrošinātu ārstniecības kvalitātes un veselības aprūpes pilnveidošanu, kā arī citu iepriekšminēto nodomu realizāciju, līdz 2002.gada 1.janvārim Ministru kabinets veiks šādus pasākumus:

Izveidos stabilu ārstnieciskās palīdzības finansēšanas sistēmu, kas balstīsies uz obligātām, individuālām fizisko personu — nodokļu maksātāju iemaksām Valsts obligātās veselības apdrošināšanas aģentūrā un valsts budžeta iemaksām par pārējām personām. Nodrošinās pakāpenisku obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanu.

Turpinās piesaistīt veselības aprūpei investīcijas no valsts budžeta un citiem avotiem, balstoties uz Valsts veselības aprūpes sistēmas attīstības teritoriālo plānu, kā arī kredītus ārstniecisko iestāžu rekonstrukcijai, medicīnisko tehnoloģiju iegādei un pašas sistēmas pilnveidošanai.

Nodrošinās veselības aprūpes finansēšanas caurskatāmību un sabiedrības informētību par katra iedzīvotāja tiesībām un iespējām saņemt kvalificētu medicīnisko aprūpi.

Pilnveidos darba samaksas sistēmu ārstniecības iestādēs un ieviesīs ārstniecisko pakalpojumu sniedzēju — slimnīcu, doktorātu, prakses ārstu u.c. — finansēšanu, kas balstīta uz samaksu pēc padarītā darba (ievērojot kapitācijas principu un samaksu par diagnozi).

Turpinās iedzīvotāju reģistrāciju pie primārās veselības aprūpes ārstiem.

Paplašinās bezmaksas un daļēji apmaksātu medikamentu lietošanas ieviešanu atbilstoši slimību diagnožu nopietnībai, zāļu izvēlē ievērojot farmakoekonomiskos faktorus un cenu regulācijas kritērijus.

Radīs priekšnoteikumus veselības aprūpes finansēšanas apjoma palielināšanai un progresīvākas kārtības ieviešanai, kas ietvers:

— tādu finansēšanas kritēriju izstrādi, saskaņā ar kuriem darbības un pasākumus veselības

aprūpē varēs grupēt primārajā, sekundārajā un terciārajā līmenī;

— detalizētu primārā, sekundārā un terciārā veselības aprūpes līmeņa aprakstu;

— plāna izstrādāšanu pasākumiem, celtniecībai, medicīnisko tehnoloģiju rekonstrukcijai, kuru realizācija vai iegāde neietilpst veselības aprūpes finansēšanas pamatsistēmā.

Pakāpeniski mainīs veselības aprūpes finansēšanas apjomu un kārtību, paredzot:

— saraksta, kurā ietverta samaksa par "gadījumu" vai "diagnozi", būtisku paplašināšanu, attiecīgi koriģējot apmaksas kārtību pēc punktu sistēmas;

— valsts programmas pilnveidošanu terciārā līmeņa veselības aprūpē, medicīniskajā izglītībā un pētniecībā.

Optimizēs ārstniecības iestāžu skaitu un darbības profilu, balstoties un šādiem principiem:

— visu līmeņu medicīniskās palīdzības organizācijās tiek nodrošināta kvalitāte, pieejamība, iespējami zemākas izmaksas;

— Labklājības ministrija noteiks terciārā līmeņa pakalpojumu sniedzējus un tie netiks pakļauti iekšējai konkurencei Latvijā;

— primārās un sekundārās palīdzības iestāžu skaits un to darbības profils būs atkarīgs no slimo kasu finansēšanas apjoma, to līgumiem ar pašvaldībām un ārstniecības iestādēm;

— precīzi tiks norobežots darba saturs un finansējums primārajā, sekundārajā un terciārajā līmenī, ārstniecības iestādēm un pakalpojumu sniedzējiem būs iespēja darboties dažādos līmeņos;

— pacientam tiks nodrošināta brīva ārsta un ārstniecības iestādes izvēle primārajā un sekundārajā līmenī;

— ģimenes ārstiem tiks nodrošināta brīva stacionāra izvēle saviem pacientiem;

— ārstniecības iestāžu atbilstības novērtēšanai tiks paredzēts valsts finansējums.

Noteiks rehabilitācijas sistēmu kā īpašu pasākumu kopumu, kas integrē medicīnisko un sociālo palīdzību, veidojot pamatu sociālajai drošībai.

Medicīnisko izglītību un zinātņi kā būtiskas veselības aprūpes sistēmas sastāvdaļas ietvers speciālā valsts programmā, kas nodrošinās medicīniskās palīdzības mūsdienīgu kvalitāti un cilvēku resursu atjaunošanu veselības aprūpes sistēmā.

1.5. Bērnu stāvokļa uzlabošana

Ministru kabinets nodrošinās:

atbalstu ģimenēm ar bērniem atbilstoši Eiropas Padomes rekomendācijām;

likuma "Par bērnu tiesību aizsardzību" realizēšanu;

skolas vecuma bērnu uzskaites pilnveidošanu, samazinot skolu neapmeklējošo bērnu skaitu;

to ģimeņu atbalstu, kuras uzņemas rūpes par bērnu bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu audzināšanu;

tūlītējas palīdzības sniegšanu bērniem, kuru veselība un dzīvība ir apdraudēta, attīstot krīzes centrus, rehabilitācijas centrus, patversmes u.c. šim mērķim nepieciešamās institūcijas.

1.6. Alkohola problēma

Ministru kabinets apzinās un adaptēs Eiropas Savienības valstu praksi alkohola jomā, tai skaitā palielinot akcīzes nodokli alkoholam un tabakai. Likumdošanā tiks piemērotas Eiropas Savienības normas attiecībā uz darvas un nikotīna daudzumu tabakas izstrādājumos.

2. Izglītība un zinātne

Par galvenajiem uzdevumiem izglītības sistēmā Ministru kabinets uzskata:

Nodrošināt patstāvīgas, atbildīgas, demokrātiskas, kā arī valstij lojālas personības veidošanos. Panākt, lai ikviens jauniešs tiktu vispusīgi izglītots, kā arī iegūtu pamata kvalifikāciju kādā profesijā un būtu spējīgs konkurēt mainīgajā darba tirgū, t.sk. arī Eiropas Savienības darba tirgū. Modernizēt izglītības saturu atbilstoši šim uzdevumam, pilnveidot profesionālās orientācijas, "karjeras izvēles" darbu.

Nodrošināt līdzvērtīgas izglītības ieguves iespējas neatkarīgi no materiālā stāvokļa vai citiem apstākļiem; nodrošināt sabiedrības vispārīgā izglītības līmeņa celšanos; veidot integrētu pašpārvaldes sabiedrību.

Pilnveidot izglītības sistēmas pārvaldi, pēc iespējas decentralizējot to; palielināt reģionu atbildību par visu attiecīgajā teritorijā esošo mācību iestāžu izglītības politiku; palielināt skolu pašnoteikšanās iespējas un atbildību.

Nodrošināt racionālu visa veida resursu izmantošanu; nodrošināt principa "nauda seko skolēnam" ieviešanu, kā arī vienkāršot pašvaldību savstarpējo norēķinu sistēmu; izveidot izglītības inovāciju un studiju kreditēšanas fondus; veikt izmaiņas nodokļu likumdošanā, kas veicinātu darba devēju ieinteresētību profesionālās izglītības un pieaugušo profesionālās tālākās izglītības līdzfinansēšanā.

Lai realizētu šos uzdevumus, Ministru kabinets paredz:

Atbilstoši likumam "Par izglītību" izstrādāt un iesniegt apstiprināšanai Saeimā izglītības attīstības programmu nākamajiem 4 gadiem, kā arī izstrādāt likumprojektu "Par izglītības inovāciju fondu".

Nodrošināt nepieciešamo pasākumu veikšanu Latvijas izglītības sistēmas integrācijai Eiropā:

— līdzdalība Eiropas kopienu izglītības programmās "Sokrates", "Leonardo da Vinči", "Jaunatne Eiropai" u.c.;

— līdz 1999. gada 1. jūnijam iesniegt Saeimā likumprojektu "Par reglamentētajām profesijām un profesionālo kvalifikāciju savstarpējo atzīšanu".

Izveidot vienotu Latvijas izglītības informācijas sistēmu; turpināt LIIS programmas realizāciju.

Izstrādāt svešvalodu, kā arī sociālo zinību apguves valsts programmas.

Veikt pasākumus, lai apturētu labāko skolotāju aiziešanu no skolām, jau tuvākajā laikā novēršot darba samaksas neatbilstību izvirzītajiem uzdevumiem un augstajām kvalifikācijas prasībām. Nodrošināt kvalificētu izglītības darbinieku apmaksu vismaz valsts pārvaldes darbinieku atalgojuma līmenī. Panākt pietiekami būtisku minimālās un maksimālās algas starpību.

Latviešu valodas apguvi izmantot kā vienu no efektīvākajiem sabiedrības integrācijas līdzekļiem. Konsekventi realizēt latviešu valodas apguves valsts programmu un nodrošināt būtisku latviešu mācību valodas īpatsvara pieaugumu skolās ar krievu mācību valodu. Nodrošināt kvalitatīvu latviešu valodas apguvi, sākot ar pirmskolu un pamatskolu, paredzot tam papildu finansējumu no budžeta, lai ikviens, beidzot pamatskolu, zinātu latviešu valodu.

2.1. Vispārējā izglītība

Tiks pilnveidots pirmskolas izglītības un atbalsta iestāžu tīkls un nodrošināta 5–6 gadīgo bērnu obligāta sagatavošana skolai.

Četrus gadus laikā tiks veikta pamatizglītības un vidējās izglītības satura reforma, ieviesti pamatizglītības valsts standarti; vidējā pakāpē tiks īstenota pāreja no priekšmetu izvēles sistēmas uz izglītības programmu izvēli; uzsākta vispārējās vidējās izglītības valsts standarta prasību ieviešana.

Četrus gadus laikā pakāpeniski tiks ieviesta vienota pārbaudes sistēma valstī. Tiks ieviesta centralizēta eksāmenu sistēma, kas nodrošinās vidusskolas nobeiguma pārbaudījumu apvienošanu ar iestājpārbaudījumiem augstākās izglītības iestādēs.

Tiks radītas iespējas bērniem ar speciālām vajadzībām integrēties vispārējās izglītības iestādēs, nodrošinot viņu pedagoģiski psiholoģisko un medicīnisko korekciju, vispārējo sagatavotību dzīvei sabiedrībā.

2.2. Profesionālā izglītība

Tiks turpināta profesionālās izglītības sistēmas reforma atbilstoši valsts ekonomiskās attīstības tendencēm, darba tirgus vajadzībām un Eiropas Savienības nostādņām. Tiks izveidota nacionālo kvalifikāciju struktūra, kas nodrošinās profesionālās izglītības starptautisku salīdzināmību. Tiks uzsākta koledžas līmeņa augstākās profesionālās izglītības ieviešana valstī; izstrādāti šāda tipa mācību iestāžu akreditācijas noteikumi.

Tiks izstrādāta vienota nodarbinātības un profesionālās izglītības valsts politika, vienota stratēģija profesionālās orientācijas un profesionālās tālākās izglītības jomā. Tiks veicināta sociālo partneru tieša iesaistīšana izglītības politikas veidošanā un realizācijā.

Tiks realizēta uzsāktā profesionālās izglītības vadības un pārvaldes reforma. Paredzēts

profesionālās izglītības politikas, stratēģijas, finansēšanas un kontroles funkciju apvienot Izglītības un zinātnes ministrijā, izveidojot Izglītības un zinātnes ministrijas pakļautībā profesionālās izglītības mācību iestāžu aģentūru. Tiks izstrādāta stratēģija pārvaldes pakāpeniskai decentralizācijai; tiks turpināta reģionālo profesionālās izglītības un eksaminācijas centru izveide.

Tiks uzlabota profesionālās izglītības kvalitāte. Tiks turpināta uzsākto profesionālās izglītības metodiskā atbalsta institūciju reforma. Tiks izstrādātas kompleksas valsts investīciju programmas profesionālās izglītības mācību iestāžu materiāli tehniskās bāzes modernizācijai.

2.3. Augstākā izglītība

Tiks precizēts Augstskolu likums, palielināta augstskolu atbildība par augstskolu darbības rezultātiem un resursu izlietojumu. Tiks izveidota vienota studiju dokumentācijas atskaites sistēma.

Tiks pilnveidota akreditācijas sistēma kā studiju kvalitātes galvenais faktors. Tiks ieviests bakalaura akadēmiskā grāda studiju programmu standarts. Tiks harmonizēts studiju programmu reģistrs ar ISCED klasifikatoru.

Tiks pilnveidota augstākās izglītības finansēšanas sistēma, tajā skaitā studiju budžeta vietu skaita noteikšanas kārtība, sasaistot to ar tautsaimniecības nozaru pieprasījuma izpēti; tiks ieviesta studiju programmu normatīvā finansējuma sistēma.

Tiks ieviesta visaptveroša studiju kreditēšanas sistēma, saistot to ar studiju līdzdalības maksājuma ieviešanu 10–20% apjomā, kā arī saistot to ar kredīta dzēšanas noteikumiem. Paredzēts pilnveidot studentu sociālā atbalsta sistēmu. Studentiem, kuri pēc augstskolas beigšanas strādā valsts noteiktajos prioritārajos sektoros, tiks nodrošināta kredīta daļēja vai pilnīga segšana.

Tiks veicināta augstākās izglītības konkurētspēja, ieguldot līdzekļus augstākās izglītības materiāli tehniskās bāzes, kā arī infrastruktūras atjaunošanā un attīstībā.

2.4. Tālākizglītība

Tiks izstrādāta tālākizglītības, tajā skaitā pieaugušo profesionālās tālākizglītības, programma.

Lai nodrošinātu tālākizglītības sistēmas darbību, ar likumu visiem uzņēmumiem tiks paredzēta izdevumu pozīcija 1,5% apjomā no algu fonda, kurus tie izmantotu savu darbinieku kvalifikācijas celšanai un kuri nebūtu izmantojami citiem mērķiem. Aptuveni 10% no tautsaimniecības attīstības programmām tiks paredzēti attiecīgās jomas izglītības apakšprogrammām, kvalifikācijas celšanai u.c.

2.5. Izglītības finansēšana

Izglītības finansēšanā Ministru kabinets nodrošinās tāda principa ieviešanu, kas veicinās "gala produkta" — izglītības — kvalitāti ("nauda seko līdz skolēnam", studiju kreditēšana u.c.). Lielākā daļa no budžeta pieauguma izglītībai tiks novirzīta attīstības programmām. Tiks ieviests normatīvā finansējuma princips vienam audzēknim. Normatīva pielietojuma koeficientiem jābūt atšķirīgiem atkarībā no skolu tipa, izglītības programmas, skolas vietas

(lauki, mazpilsēta, pilsēta) u.c.

Tuvāko gadu laikā Ministru kabinets paredz pakāpeniski paaugstināt kopējo finansējuma apjomu izglītībai un zinātnei.

2.6. Zinātne

Zinātnes kā sektorpolitikas galvenais uzdevums ir radīt labvēlīgus apstākļus un maksimāli, ar vislielāko atdevi izmantot esošo valsts zinātnisko potenciālu — atbalstīt zinātniskos pētījumus, kas nodrošina sociālekonomisko, tehnoloģisko un kultūras problēmu risināšanu, iekšzemes kopprodukta pieaugumu, vai arī paaugstina Latvijas starptautisko prestižu.

Lai to nodrošinātu, tiks izstrādāta valsts inovatīvās attīstības politika, to iekļaujot Eiropas Savienības struktūrās, t. sk. Eiropas Savienības 5. ietvara programmā "Zinātne un tehnoloģija". Tiks izstrādāta un iesniegta apstiprināšanai Saeimā valsts zinātnes un tehnoloģijas attīstības stratēģija, paredzot tam valsts budžeta līdzfinansējumu.

3. Sports

Ministru kabinets uzskata:

Valsts jaunatnes sporta politikas galvenais uzdevums ir apturēt kraso bērnu un jauniešu vispārējā veselības stāvokļa un fiziskās sagatavotības pasliktināšanos.

Veselīga dzīvesveida propaganda jāizmanto kā efektīvs līdzeklis cīņā pret alkohola un tabakas lietošanu, toksikomāniju un narkomāniju, kas ir cieši saistītas ar mazgadīgo noziedzības līmeņa straujo paaugstināšanos.

Ministru kabinets šajā jomā plāno:

Palielināt obligāto fiziskās audzināšanas stundu skaitu vispārizglītojošās un profesionālās mācību iestādēs.

Saglabāt esošās bērnu un jaunatnes sporta iestādes; nodrošināt vispārizglītojošās skolas ar sporta nodarbībām nepieciešamo pamata inventāru.

Kopā ar pašvaldībām realizēt mērķtiecīgu investīciju programmu sporta bāžu attīstībai.

Sporta būvju celtniecības un rekonstrukcijas gaitā veikt pasākumus, kas padara šos objektus ikdienā pieejamus invalīdiem.

Turpināt valsts atbalstu talantīgākajiem sportistiem un sporta spēļu komandām, kuras startē Eiropas, pasaules čempionātos un Olimpiskajās spēlēs.

Pilnveidot nodokļu atvieglojumu politiku kapitālam, kas saistīts ar cilvēka veselības un darba spēju uzlabošanas pasākumiem.

Izveidot valsts jaunatnes finansējuma programmu, atbalstot ārpuskolas un ārpusstundu sporta aktivitātes.

4. Kultūra

Ministru kabinets paredz:

4.1. Kultūrpolitikas jomā

Līdz 1999. gada 31. decembrim izstrādāt nacionālo programmu "Kultūra", kas noteiks īstermiņa un ilgtermiņa prioritātes un stratēģiju kultūrpolitikā.

Izstrādāt valsts programmu reālai kultūras decentralizācijai, kas radītu juridiskus un finansiālus priekšnoteikumus atbildības sadalē starp valsti un pašvaldībām kultūras jomā un ar mērķdotāciju palīdzību nodrošinās profesionālās mākslas pieejamību un kultūras darbinieku tālākizglītošanos Latvijas novados.

Līdz 2000. gada 31. decembrim veikt konceptuālā dokumenta "Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes" aktualizēšanu.

Līdz 1999. gada 31. decembrim izstrādāt kultūras nozaru finansēšanas principus un kritērijus, kā arī noteikt valsts ieguldījumu lomu.

Līdz 2001. gada 31. decembrim izstrādāt konceptuālu dokumentu par mākslinieka statusu, paredzot iespējamus un nepieciešamos labojumus, papildinājumus un grozījumus esošajā likumdošanā.

Līdz 1999. gada 31. decembrim izstrādāt nepieciešamos normatīvos dokumentus "Kultūras institūciju likuma" realizācijai, tai skaitā "Likumu par Nacionālo operu".

Līdz 1999. gada 31. decembrim uzlabot likumdošanas bāzi sponsorēšanai un mecenātismam, lai palielinātu kultūras finansējuma avotus un piesaistītu privātās sfēras finansējumu kultūrai.

Līdz 2001. gada 31. decembrim realizēt Latvijas un Eiropas Padomes projektu likumdošanas pilnveidošanai kultūras mantojuma jomā atbilstoši Eiropas valstu pieredzei un Latvijas īpatnībām.

Līdz 1999. gada 31. decembrim izstrādāt filmu nozares atbalsta programmu un likumu "Par filmu".

Līdz 1999. gada 31. decembrim izstrādāt finansēšanas principus kultūras mantojuma saglabāšanai un izkoptas kultūrvēsturiskās lauku un pilsētvides veidošanai, nosakot valsts un pašvaldību atbalsta daļu, kā arī nosakot reālus nodokļu atvieglojumus.

Nodrošināt tautas mākslas procesu nepārtrauktību, sekmēt mērķprogrammas "Dziesmusvētki" pastāvīgu finansēšanu, kā arī iespēju plašai sabiedrībai iesaistīties aktiermākslas kolektīvos.

Rast iespēju valsts finansējumam Latvijas vēstures kino un audiovizuālā materiāla saglabāšanai un dokumentēšanai, kā arī aktuālas vizuālas publicistikas veidošanai valsts politisko, saimniecisko un kultūrvēsturisko interešu labā.

Realizēt projektu "Rīga–2001 — Eiropas kultūras mēnesis".

Sekmēt novadu kultūras centru veidošanos.

Pildīt starptautiskas saistības kultūras nozarē, kuras Latvijas valsts ir uzņēmusies sakarā ar līdzdalību Eiropas Savienības un Eiropas Padomes programmās, kā arī saskaņā ar noslēgtajiem starptautiskajiem līgumiem.

4.2. Kultūrizglītībā

Līdz 2001.gada 31.decembrim izstrādāt likumu "Par mākslu pamatizglītībā".

Līdz 2000.gada 31.decembrim uzsākt laikmetīgas kultūrmenedžmenta izglītības programmas izstrādi un ieviešanu, lai nodrošinātu profesionālus, augsta līmeņa kultūras procesus valstī.

Līdz 2000.gada 31.decembrim izstrādāt kultūrizglītības programmu vispārējās izglītības programmas ietvaros.

Līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādāt izglītības un amatu apmācības programmu kultūras mantojuma jomā.

4.3. Pārvaldes jomā

Līdz 1999.gada 31.decembrim nodrošināt Bibliotēku pārvaldes izveidošanu un darbības uzsākšanu, kā arī normatīvo aktu izstrādi saskaņā ar likuma "Par bibliotēkām" prasībām.

Līdz 1999.gada 31.decembrim sakārtot autortiesību un blakustiesību aizsardzības likumdošanu un tiesiskās normas atbilstoši Eiropas Savienības un starptautiskajām normām, kā arī rūpējoties par to ieviešanu praksē, izveidot speciālu struktūrvienību.

Līdz 1999.gada 31.decembrim izveidot fondu kultūras, mākslas, izglītības, zinātnes un sporta personību finansiālam atbalstam, kuri iepriekšējos gados devuši ievērojamu ieguldījumu sabiedriskajā dzīvē.

4.4. Infrastruktūras jomā

Atbalstīt Nacionālās bibliotēkas celtniecību, šim nolūkam piesaistot ne tikai valsts un pašvaldību, bet arī starptautiskos un privātos līdzekļus.

Līdz 2001.gadam pabeigt Nacionālās operas celtniecību.

Nacionālās programmas "Informātika" ietvaros izstrādāt Kultūras informatīvo sistēmu, tai skaitā:

— īstenot Latvijas publisko bibliotēku vienotas informācijas tīkla izveides programmu;

— izveidot muzeju krājumu kopkatalogu;

— veikt vietējo speciālo kultūrizglītības iestāžu informatizāciju;

— līdz 2000.gada 31.decembrim īstenot projektu "Kultūrpārvaldības informācijas sistēmas izveide.

Sakārtot Rīgas vēsturisko centru kā Pasaules kultūras un dabas mantojuma saraksta objektu.

5. Tieslietas

Ministru kabinets paredz saglabāt pašreizējo līdzsvaru varas pienākumu un tiesību sadalē starp Saeimu, Valsts prezidentu un Ministru kabinetu. Precīzi ievērot likumdošanas, izpildu un tiesu varas dalīšanas principu.

Lai uzlabotu tiesu darbu, Ministru kabinets:

atbalstīs tiesnešu, tiesu izpildītāju apmācības sistēmas attīstību;

palielinās tiesnešu sociālās garantijas atkarībā no darba stāža tiesu sistēmā;

ieviesīs tiesnešu palīgu institūtu arī apgabaltiesās;

atbalstīs īres tiesu izveidi un attīstību;

apgabaltiesās un rajonu tiesās, kurās ir daudz izskatāmo lietu, palielinās tiesnešu vietu skaitu;

veiks tiesu izpildītāju institūcijas reformu, ieviešot zvērinātu tiesu izpildītāju institūtu;

nodrošinās tiesu pieejamību iedzīvotājiem pieņemamos laikos;

nodrošinās tiesu spriedumu publicēšanu.

Lai veicinātu nevalstisko organizāciju darbību, Ministru kabinets paredz:

Ar likumu reglamentēt dibinājumu un fondu tiesisko statusu, lai piesaistītu privāto finansējumu labdarībai (kultūra, sports, māksla, reliģija, zinātne, sociālā palīdzība, medicīna), veicinātu tās atbalstu (ziedojumi, dāvinājumi, mecenātisms u.c.).

Izstrādāt un iesniegt Saeimā likumprojektu "Par labdarību".

Dot tiesības sabiedriskajām organizācijām iepazīties ar Saeimas, pašvaldību domju (padomju) un to institūciju sagatavotajiem normatīvo aktu projektiem, kā arī saņemt to kopijas.

Iesaistīt nevalstiskās organizācijas likumprojektu izstrādāšanā un veicināt, lai nevalstiskās organizācijas pakāpeniski pārņemtu daļu no valstij neraksturīgām funkcijām.

Bez tam Ministru kabinets:

Apstiprinās un finansiāli nodrošinās valsts programmu nepilsoņu, kuri vēlas izceļot no Latvijas, izbraukšanas veicināšanai.

Apstiprinās un finansiāli nodrošinās valsts programmu ārvalstīs dzīvojošo latviešu repatriācijas veicināšanai.

Līdz 1999.gada 1.janvārim iesniegs Saeimā Kriminālprocesa likumprojektu.

Līdz 1999.gada 31.decembrim veiks visu padomju laika (līdz 1990.g. 4.maijam izdoto) normatīvo aktu nomaiņu.

Līdz 1999.gada 31.decembrim nodrošinās soda izciešanas iestāžu pārņemšanu Tieslietu ministrijas pārraudzībā.

Minstru kabinets realizēs Korupcijas novēršanas programmu.

6. Iekšlietas

6.1. Valsts drošība

Ministru kabinets paredz;

Intensificēt un uzlabot valsts drošības iestāžu darbu; nošķirt to kompetenci, nosakot atbildību par analītisko prognožu darbu SAB; izveidot ekstrēmisma apkarošanas, kā arī pret darbības struktūrvienības.

Turpināt darbu pie Krīzes vadības centra darbības pilnveidošanas.

Izstrādāt likumprojektu "Par dienesta noslēpumu".

Izstrādāt visaptverošu iedzīvotāju drošības sistēmu, kas nodrošinās saskaņotu profesionālo dienestu darbību plūdu, epidēmiju, ķīmisko un citu kaitīgo vielu izplūdes, terorisma, elektroapgādes traucējumu un citās ārkārtas situācijās.

6.2. Sabiedriskā kārtība

Ministru kabinets plāno:

Noteikt precīzu pienākumu un atbildības sadali starp valsts policiju, pašvaldību policiju un zemessardzi, vienlaicīgi izstrādājot šo vienību sadarbības mehānismu, lai nodrošinātu iedzīvotāju personisko drošību un īpašuma aizsardzību.

Uzlabot policijas sadarbību ar iedzīvotājiem un reorganizēt kārtības policiju pilsētās.

Uzlabot smago un vardarbīgo noziegumu, īpaši organizētās noziedzības un noziegumu, kas saistīti ar narkotikām, apzināšanu, ierobežošanu, apkarošanu un izdarīto noziegumu reģistrāciju un atklāšanu. Būtiski uzlabot policijas apgādi ar informātikas un sakaru līdzekļiem, transportu un mūsdienīgu ekipējumu, moderniem noziegumu atklāšanas operatīvi tehniskiem līdzekļiem, apmācot policistus to izmantošanai un norošinot tiem lielāku atalgojumu.

Iekļaut Ekonomisko policiju Kriminālpolīcijas sastāvā kā tās integrētu struktūrvienību, ieviešot papildus struktūrvienības cīņā pret korupciju, valsts mantas izšķērdēšanu, nodokļu nemaksāšanu un kontrabandu, intelektuālā īpašuma apdraudēšanu, it sevišķi audio, video un datorprogrammu ierakstu pirātismu. Ar operatīvās darbības metodēm uzlabot korupcijas apkarošanu publisko amatpersonu vidū.

Līdz 2000.gada 31.decembrim izstrādāt likumprojektu "Par izziņas iestādēm", lai visām valsts iestādēm, kurām ir tiesības veikt izziņu, būtu vienāda tiesiskā reglamentācija, kā arī izstrādāt likumprojektu "Par policijas tiesībām", lai policista rīcība būtu balstīta uz likumu, nevis slepeniem iekšējiem normatīviem aktiem, tādējādi nodrošinot cilvēka tiesību ievērošanu.

6.3. Satiksmes drošība

Ministru kabinets paredz:

Veikt pasākumus satiksmes drošības uzlabošanai.

Atbalstīt autotransporta vadītāju summētu (punktu) sodu sistēmu par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, noteikt satiksmes regulēšanas un organizēšanas prioritāti pār sodīšanu. Piemērot bargus sodus par transporta avārijas izraisīšanu, sevišķi alkohola reibuma stāvoklī un aizbraukšanu no notikuma vietas.

Novirzīt līdzekļus no Ceļu satiksmes drošības fonda arī autotransporta negadījumu profilaksei, autoapmācības kvalitātes palielināšanai, ceļu policijas darbinieku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai.

Pastiprināt prasības autoapmācības skolu licencēšanai.

6.4. Robežsardze

Tiks nostiprināts robežsardzes profesionālo kadru sastāvs.

Tiks izstrādāts nacionālo bruņoto spēku un Robežsardzes sadarbības plāns.

Tiks pastiprināti atbalstīta valsts austumu robežas izbūve un nostiprināšana, veicinot sadarbību starp VAS "Robežbūve" un Robežsardzi.

6.5. Pilsonības un imigrācijas departaments

Tiks pabeigta Bēgļu centra izveide.

Tiks izstrādāta un realizēta sociāli organizatoriska programma Latvijas pilsoņu pasi nesaņēmušajiem pilsoņiem pasu saņemšanai.

6.6. Sodu politika

Kriminālsodi:

biežāk tiks noteikti alternatīvi soda veidi brīvības atņemšanas sodam.

Administratīvie sodi:

tiks noteikti bargāki tiesas piemērojami administratīvie naudas sodi;

administratīvi būs sodāmas arī juridiskas personas;

administratīvi sodāmi būs tikai privāto tiesību subjekti;

tiks ieviesta alternatīvo administratīvo sodu sistēma (administratīvā aresta aizstāšana ar proporcionālu naudas sodu, ja to vēlas sodītā persona);

tiks noteikts jauns tiesas piemērojamu administratīvo sodu veids — piespiedu sabiedriskie darbi.

Soda izciešana:

tiks izstrādāta sociālā programma sodu izcietušo personu integrēšanai sabiedrībā;

tiks izveidots speciāls policijas dienests valsts policijā sodu izcietušo personu uzraudzībai un kontrolei;

tiks turpināta cietumu tehniskā rekonstrukcija, ieviešot kameru sistēmu.

6.7. Ugunsdrošība un ugunsdzēsība

Šajā jomā:

tiks veidots centralizēts glābšanas dienests un tiks nodrošināta iespēja ugunsdrošības dienestu apgādāt ar modernu speciālo tehniku, transporta līdzekļiem, sakaru un informātikas iekārtām;

tiks uzlabota ugunsdzēsības komandu sadarbība un reaģēšanas ātrums;

tiks atjaunotas izziņas tiesības ugunsdzēsības dienestam;

ugunsdzēsības finansēšanā tiks iesaistīti ēku īpašnieki, ieviešot ugunsdzēsības nodevu un obligāto civiltiesisko apdrošināšanu;

tiks izveidots ugunsdrošības fonds. Tiks noteikti obligātie atskaitījumi ugunsdrošības fondā no attiecīgām obligātās civiltiesiskās apdrošināšanas iemaksām, nosakot, ka iegūtie līdzekļi tiks novirzīti ugunsgrēku profilaksei, Latvijas brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrības nostiprināšanai, ugunsdzēsēju profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanai un sociālajai palīdzībai.

7. Ārlietas

7.1. Vērtības Latvijas ārpolitikā

Ministru kabinets realizēs Latvijas ārpolitikas galveno uzdevumu — valsts drošības nostiprināšanu un tautas labklājības veicināšanu, aizstāvot nacionālās intereses un vērtības ārējā vidē, attīstot attiecības ar citām pasaules valstīm un aktīvi iesaistoties pasaules procesos. Ekonomiskā dimensija turpinās būt Latvijas ārpolitikas neatņemama sastāvdaļa.

Latvijas ārpolitika nav pašmērķis, tā aizstāv gan mūsu valsts intereses, gan arī demokrātijas un cilvēktiesību principus, atbalsta starptautiskos centienus pēc miera un stabilitātes.

Nozīmīgs ārpolitiskās darbības virziens būs iespējami plašas starptautiskās izpratnes un atbalsta bāzes veidošana Latvijas valsts nostiprināšanas un sabiedrības konsolidācijas

centieniem.

7.2. Ārpolitikas pēctecība, stratēģisko mērķu nemainība

Latvija turpinās iepriekšējo valdību ārpolitisko kursu un saglabās ārpolitikas prioritātes — integrāciju Eiropas Savienībā, NATO, reģionālo sadarbību un labas attiecības ar Krieviju.

Latvija attīstīs un pilnveidos divpusējās attiecības ar pasaules valstīm, balstoties uz starptautisko tiesību principiem un normām, Latvijas valstisko pēctecību, kopīgām vērtībām un savstarpējo izdevīgumu. Šo attiecību veidošana notiks saskaņā ar spēkā esošiem Latvijas ārpolitikas pamatvirzieniem.

7.3. Eiropas un starptautiskā drošība

Latvijas valdība apzinās, ka iestāšanās ES ir latviešu tautas un Latvijas valsts izdzīvošanas garantija. MK apņemas realizēt Latvijas integrācijas ES uzdevumus katrā LR valsts pārvaldes institūcijā kā prioritāras prasības. Eiropas integrācijas politika ir orientieris turpmākai LR attīstībai un ar to saistītajiem pārveidojumiem tiesību, ekonomikas, sociālajā u.c. jomās. MK, ņemot vērā Eiropas Komisijas progresa ziņojumu par Latviju, izstrādās attiecīgu darbības programmu.

MK tiecas uz to, ka ne vēlāk kā 1999. gadā Latvija iekļautos ES iestāšanās sarunu aktīvajā posmā, kura laikā tiks nodrošināta adekvāta Latvijas nacionālo interešu aizsardzība un veicināšana.

Latvijas sabiedrība tiks informēta par LR ārpolitikas uzdevumiem un iestāšanās ES nepieciešamību un noteikumiem, par šī procesa ietekmi un perspektīvu visām sociālajām grupām. Valdība veicinās pašvaldību un nevalstisko organizāciju iesaisti ārpolitiskajā apritē.

Regulāri notiks ārpolitiskās debates Saeimā. Visas valsts amatpersonas paudīs un īstenoš vienotu Latvijas ārpolitiku.

MK strādās gan nacionālajā mērogā, gan piedaloties sadarbības koordinācijā starptautiskajā arēnā, sevišķi kopā ar ES dalībniecēm un asociētajām valstīm, lai nodrošinātu Latvijas iedzīvotāju drošību pret tādām pārnacionālām parādībām kā organizētā noziedzība un starptautiskais terorisms, pret apkārtējās vides piesārņošanu, iespējamām dabas katastrofām utt.

Latvijas valdība, vadoties no solidaritātes apsvērumiem un humānisma principiem, izvērtēs iespējas palīdzības sniegšanai krīžu skartiem reģioniem ārvalstīs. Ministru kabinets paredzēs līdzekļu rezervi šiem nolūkiem.

NATO veido neatņemamu pamatu Latvijas un Eiropas drošībai. Balstoties uz Latvijas integrācijas NATO plānu, Latvija aktīvi gatavosies pilntiesīgai dalībai aliansē, panākot NATO dalībvalstu atbalstu Latvijas uzņemšanai un nostiprinot valsts aizsardzības spējas.

Latvija turpinās un padziļinās piedalīšanos programmā "Partnerattiecības mieram" un Eiroatlantiskās partnerības padomē (EAPC), paplašinās divpusējo politisko un militāro sadarbību ar NATO dalībniecēm un kandidātvalstīm, turpinās Latvijas piedalīšanos miera uzturēšanas pasākumos.

Valdība panāks pilnīgāku atdevi no Latvijas dalības starptautiskās organizācijās — ANO, EDSO, Eiropas Padome, Starptautiskā parlamentu apvienība u.c., izmantos pasaules finansu un ekonomisko organizāciju atbalstu un centīsies nodrošināt Latvijas pārstāvju darbību nozīmīgākajās starptautiskajās saimnieciskajās un finansu organizācijās.

Latvija turpinās sadarbību ar ANO, EDSO u.c. starptautiskajām organizācijām okupācijas seku pārvarēšanā un Latvijas sabiedrības integrācijas jautājumos. Valdība turpinās aktīvi atbalstīt EDSO aktivitātes konfliktu novēršanā un konfliktu seku likvidēšanā NVS valstīs un Balkānos. Latvija izmantos visas iespējas, ko sniedz Latvijas līdzdarbība Eiropas Savienības kopējās ārējās un drošības politikas ietvaros.

MK plānos prioritātes un konkrētus darbības virzienus, gatavojoties Latvijas prezidēšanai Eiropas Padomē 2000. gadā.

7.4. Reģionālā sadarbība, attiecības

ar kaimiņvalstīm un stratēģiskajiem partneriem

Latvija veicinās Baltijas valstu — Latvijas, Lietuvas un Igaunijas — visaptverošu sadarbību, kas ir būtiska valstu politiskai un ekonomiskai attīstībai, to drošībai un integrācijai ES. MK uzskata, ka svarīgs priekšnoteikums tā realizēšanai ir Baltijas valstu Ministru padomes un Baltijas asamblejas darbības pilnveidošana.

MK atbalsta BVMP un Ziemeļvalstu Ministru padomes darbības aktivizēšanu, lai pavērtu iespējas vēl sekmīgāk izmantot Baltijas un Ziemeļvalstu sadarbības potenciālu un panāktu formulas 5+3 tālāku attīstību dziļi integrētā reģionālā grupējumā. Sadarbība ar Ziemeļvalstīm un šo valstu atbalsts jāuzskata par vienu no visnozīmīgākajiem faktoriem Latvijas starptautiskajā politikā.

ASV iesaiste Baltijas jūras reģionā un Eiropā kopumā ir viens no stabilākajiem pamatiem Eiropas un arī Latvijas drošībai. MK uzskata par vitāli svarīgu stratēģiskās partnerības un draudzīgo attiecību ar ASV nostiprināšanu un padziļināšanu visās jomās — gan divpusējā, gan ASV — Baltijas hartas līmenī. Latvija atbalstīs transatlantiskās saites veidošanu Baltijas jūras reģionā sadarbības procesos.

ES un NATO integrācijas, kā arī vēsturisko un kultūras saišu kontekstā tiks nostiprināta un padziļināta sadarbība ar Vāciju divpusējā, reģionālā un Eiropas līmenī.

MK uzstājas par stabilām, uz savstarpējas cieņas un partnerības pamata veidotām kaimiņattiecībām ar Krieviju. Latvija uzskata, ka jāpanāk jauns un brīvs no vēsturiskiem un ideoloģiskiem aizspriedumiem sākums attiecībām ar Krieviju. Valdība nāks ar iniciatīvu, lai sāktu darbu pie Deklarācijas par starpvalstu attiecību vēsturi un turpmāko attīstību.

Sadarbības nodrošināšanā un paplašināšanā svarīga loma pieder starpvaldību komisijai un sagatavoto līgumu, tai skaitā robežlīguma noslēgšanā. Latvijai nepieciešams turpināt padziļinātu Krievijā notiekošo finansiāli ekonomisko procesu analīzi un divpusējās ekonomiski tirdznieciskās attiecības veidot uz šī pamata.

Ņemot vērā Baltijas jūras reģiona attīstības nozīmi un perspektīvas, MK pievērsīs īpašu vērību sadarbībai dažādu reģionālo iniciatīvu un projektu ietvaros. MK atbalstīs Ziemeļu dimensijas materializēšanu, iekļaujot tajā Latvijas attīstībai nozīmīgus projektus. Latvija

turpinās attīstīt praktiski orientētu sadarbību Baltijas jūras valstu padomē.

7.5. Latvijas diplomātiskā un

konsulārā pārstāvniecība ārzemēs

Atbilstoši Latvijas diplomātiskā dienesta un tā materiālās bāzes attīstības koncepcijai tiks paplašināta Latvijas pārstāvniecība ārzemēs. Līdz 2001. gadam tiks nodrošināta pilnvērtīga Latvijas vēstniecību darbība visās ES, NATO un G-7 grupas valstīs. Līdz 2003. gadam tiks atvērtas pilnvērtīgas Latvijas vēstniecības visos pasaules reģionos.

Tālāk tiks attīstīts nerezidējošo vēstnieku un goda konsulu institūts.

Sadarbībā ar citām valstīm tiks risināts jautājums par Latvijas pilsoņu un pastāvīgo iedzīvotāju konsulāro un tiesisko aizsardzību trešajās valstīs, kurās nav Latvijas diplomātisko vai konsulāro pārstāvju.

Sadarbībā ar saimnieciskajām aprindām tiks nostiprināts ekonomisko padomnieku un atašeju tīkls Latvijas diplomātiskajās pārstāvniecībās.

Ceļošanas atvieglošanai tiks turpināta bezvīzu režīma ieviešana ar ārvalstīm, perspektīvā panākot Latvijas pievienošanos Šengenas līgumam.

7.6. Ārpolitiskās darbības efektivitātes paaugstināšana

Tiks realizēta Latvijas diplomātiskā dienesta darbības efektivitātes paaugstināšanas programma. Lielāku uzmanību veltīs pieredzējušo diplomātu izvietojumam ministrijas centrālajā aparātā. Tiks paaugstināts nodaļu un departamentu pienākumu, tiesību un atbildības līmenis.

Tiks noteikts valsts ārpolitikas izstrādāšanā un realizēšanā iesaistīto iestāžu, institūciju un amatpersonu tiesību un pienākumu loks un to savstarpējās sadarbības mehānismi.

7.7. Latvieši ārzemēs, kultūrpolitika

MK īsteno aktīvu kultūrpolitiku ārvalstīs un informācijas par Latviju izplatīšanu ārvalstīs, t.sk. modernizējot un paplašinot informācijas izplatīšanu Latvijā un ārzemēs par LR mērķiem un uzdevumiem, to realizāciju. Tiks atbalstīta jaunizveidotā Latvijas institūta darbība. Par svarīgu uzdevumu uzskatāma Eiropas institūta Latvijā radīšana.

MK atbalstīs kultūras, politiskās, saimnieciskās u.c. saites ar tautiešiem ārzemēs, izmantos viņu labo gribu un talantus, lai veicinātu Latvijas politisko un ekonomisko mērķu sasniegšanu.

8. Valsts aizsardzība

Valsts aizsardzības potenciāla paaugstināšanai, uzticamu, rīcībspējīgu Nacionālo bruņoto spēku nostiprināšanai atbilstoši NATO prasībām Ministru kabinets realizēs ne tikai skaidru Nacionālo bruņoto spēku attīstības stratēģiju, atbilstošu ideoloģiju un efektīvu kontroli pār

bruņotajiem spēkiem, bet arī nodrošinās bruņoto spēku vadības profesionālu attieksmi, atbildību par uzticētās varas izmantošanu un piešķirto līdzekļu efektīvu izlietošanu.

Ministru kabinets apņemas turpināt Valsts drošības koncepcijā noteikto mērķu īstenošanu.

Lai tos paveiktu, 1999. gadā aizsardzības budžets tiks palielināts līdz 1% no iekšzemes kopprodukta un līdz 2005. gadam tas pakāpeniski tiks palielināts līdz 2%.

Valsts aizsardzība tiks veidota saskaņā ar totālās, teritoriālās aizsardzības principiem un partnerību ar eiroatlantiskajām drošības struktūrām tiks nostiprināti valsts aizsardzības likumos un normatīvajos dokumentos. Tiks noteikta atbildība par šo principu ignorēšanu.

Tiks novērsta Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku stratēģiskās plānošanas nesabalansētība. Tiks organizēta ikgadējo, perspektīvo un stratēģisko aizsardzības plānu izstrāde un tiks nodrošināta Nacionālo bruņoto spēku attīstības koncepciju kvalitātes uzlabošana. Aizsardzības koncepcijas sagatavošanas un apstiprināšanas kārtība tiks noteikta atbilstoši parlamentāras demokrātiskas valsts prasībām.

Tiks nodrošināts, ka obligātais militārais dienests kļūs par totālās valsts aizsardzības sistēmas neatņemamu sastāvdaļu. Obligātā militārā dienesta ilgums tiks noteikts saskaņā ar principu — "ne dienu ilgāk", ja karavīram nav iespējams nodrošināt pilnvērtīgu apmācību un militāro sagatavotību.

Līdz 1999.gada 31.decembrim tiks sakārtota bruņoto spēku rezervju un mobilizācijas sistēma, uzlabojot Aizsardzības ministrijas sadarbību ar citām pārvaldes institūcijām šo jautājumu risināšanā.

Zemessardzei piešķirtie līdzekļi tiks novirzīti galvenokārt Zemessardzes darba uzlabošanai atbilstoši tās pamatmērķiem, tajā skaitā darbam ar brīvprātīgajiem — ārrindas zemessargiem.

Lai nostiprinātu jaunatnes patriotismu, īpaša uzmanība tiks veltīta jaunsardzei. Tiks sakārtota gan Nacionālās aizsardzības akadēmijas un citu militārās apmācības iestāžu akreditācija, gan vienotu militārpersonu sagatavošanas sistēma. Līdz 2001.gadam tiks ieviesta efektīva personālsistēma, tai skaitā 1999.gadā tiks nodrošināts NATO valsts bruņoto spēku principiem atbilstošs virsnieku, apakšvirsnieku un militāro ierēdņu amatu dalījums.

Tiks precizēti valsts varas un pārvaldes augstāko institūciju un amatpersonu savstarpējie pienākumi un atbildība valsts aizsardzības un drošības jautājumos, kā arī šo institūciju pieņemto lēmumu mērķtiecība. Šajā nolūkā tiks precizēti:

Valsts prezidenta kā bruņoto spēku augstākā vadītāja pienākumi un atbildība;

Ministru kabineta, Ministru prezidenta, aizsardzības ministra, ministrijas un citu iesaistīto ministriju pienākumi un atbildība;

Nacionālās drošības padomes iespējas, tai atrodoties Ministru prezidenta vadībā;

Aizsardzības ministrijas, Nacionālo bruņoto spēku, atsevišķu bruņoto spēku veidu štābu un tiem padoto institūciju pamatuzdevumi un atbildība;

katras Nacionālo bruņoto spēku vienības pastāvēšanas mērķis un to nodrošināšana virzībai uz

NATO Latvijas plāna integrācijai NATO ietvaros;

tiks ieviesta prasība aizsardzības ministram sagatavot ikgadēju aizsardzības politikas ziņojumu Saeimai un valdībai.

Līdz 1999.gada 31.decembrim tiks sagatavoti un iesniegti Saeima šādi likumprojekti:

- likums "Par nacionālo drošību";
- likums "Par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem";
- likums "Par mobilizāciju";
- likums "Par karavīra dienesta gaitām un statusu".

9. Publiskā pārvalde: valsts pārvalde un pašvaldības

Publiskās pārvaldes kvalitātes uzlabošanas jomā Ministru kabinets paredz:

Līdz 2000.gada 31.decembrim izstrādāt programmu "Vienas pieturas aģentūras" ieviešanai valsts un pašvaldības iestādēs.

Funkcionāli un institucionāli sakārtot publiskās pārvaldes sistēmu atbilstoši Latvijas valsts pārvaldes reformas koncepcijas nostādnēm.

Ministru kabinets plāno:

Līdz 1999.gada 31.decembrim sagatavot koncepciju "Par pašvaldības darbības pārraudzības un revīzijas sistēmas pilnveidošanu".

Līdz 2000.gada 31.decembrim sagatavot koncepciju Par pašvaldību finanšu stabilizēšanu un pašvaldību finansiālās darbības uzraudzības pilnveidošanu.

Līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādāt un iesniegt Saeimā jaunu likumprojektu "Par valsts civildienestu" atbilstoši civildienesta attīstības koncepcijai.

Līdz 2000.gada 31.decembrim izveidot integrētu valsts nozīmes informācijas sistēmu un informatīvos resursus savienojošu valsts nozīmes datu pārraides tīklu.

9.1. Subsidiaritāte

Augstākā līmeņa iestādēm jāuzņemas tikai to uzdevumu veikšana, kurus nav lietderīgi vai nav iespējams pildīt zemākiem pārvaldes līmeņiem.

Ministru kabinets turpinās pievienošanās procesu tiem Eiropas hartas paragrāfiem par vietējām pašvaldībām, kuriem Latvija līdz šim nav pievienojusies.

Ministru kabinets nodrošinās finansiālo bāzi subsidiaritātes principu ieviešanai:

Nosakot pašvaldībām patstāvīgu un stabilu nodokļu bāzi.

Attīstot Valsts ieņēmumu dienesta sadarbību ar pašvaldībām, kas nodrošinās informācijas apmaiņu par nodokļu maksātājiem, un gatavojot pakāpenisku pašvaldību iesaistīšanos nodokļu administrācijā.

Ievērojot Eiropas Padomes rekomendācijas, tiks sagatavotas:

Līdz 2000.gada 31.decembrim — koncepcija "Par priekšnoteikumiem", kādi ir ievērojami, lai nodrošinātu pašvaldībām brīvu pieeju kredītresursu tirgum.

Līdz 2000.gada 31.decembrim — koncepcija "Par pašvaldību lomu investīciju piesaistīšanā".

9.2. Administratīvi teritoriālās reformas

Ministru kabinets turpinās administratīvi teritoriālās reformas realizāciju. Līdz 2000.gada 31.decembrim paredzēts veikt administratīvo teritoriju (rajonu) izpēti; līdz 2002.gada 1.oktobrim pabeigt pagastu un pilsētu apvienošanās (sadarbības) projektu sagatavošanu.

Administratīvi teritoriālās reformas jomā:

Tiks atbalstīta pagastu un pašvaldību apvienošanās (sadarbība). Tiks noteikta prioritāte valsts investīcijām infrastruktūras attīstībai tām pašvaldību teritorijām, kuras ir apvienojušās (realizējuši sadarbības projektus).

Līdz 1999.gada 31.decembrim tiks sagatavota valsts atbalsta programma iedzīvotāju nodrošināšanai ar informāciju par administratīvi teritoriālās reformas un citu procesu norisēm pašvaldībās.

Līdz 2001.gada 31.martam tiks sagatavota koncepcija "Par valsts administratīvo iedalījumu reģionālajā līmenī".

Līdz 1999.gada 31.decembrim tiks sagatavota koncepcija "Par valsts palīdzības plānošanas reģistru darbības nodrošināšanai", kurā paredzēt plānošanas reģionu iesaistīšanās procesus, kas saistīti ar Latvijas integrāciju Eiropas Savienībā.

10. Reģionālā attīstība

Līdz 2001.gadam Ministru kabinets izstrādās nacionālo Latvijas reģionu plānojumu, kā arī nodrošinās nacionālo reģionu attīstības programmu savstarpējo koordināciju.

Valsts investīciju programmas izstrādē Ministru kabinets veiks šādus reģionālās attīstības pasākumus:

Līdz 2000.gadam tiks izstrādāta Latvijas pierobežas reģionu attīstības stratēģija un rīcības programma.

Tiks izveidots Teritorijas attīstības plānošanas centrs.

Tiks turpināta Latvijas lauku attīstības programmas realizācija.

Līdz 2000.gadam tiks uzsākta reģionālā līmeņa attīstības plānošanas un ieviešanas institūciju izveide valstī. Tiks turpināta un pabeigta Latgales reģiona attīstības plāna mērķprogrammu izstrāde un realizācija, Latgales reģiona attīstības aģentūras izveide.

Līdz 2002.gadam Latvijas pašvaldības tiks nodrošinātas ar teritorijas plānošanai nepieciešamo kartogrāfisko materiālu digitālā formā.

11. Mājokļa un īres likumdošana

Ministru kabinets paredz:

Veicināt mājokļu būvniecību, atbalstot hipotekāro kredītu izmantošanu un to saņemšanu uz atvieglotiem noteikumiem.

Līdz 2000.gada 31.decembrim izstrādāt un iesniegt Saeimā jaunu likumprojektu "Par īri", kas paredzēs detalizēti reglamentētas īrnieku un iedzīvotāju tiesības un pienākumus.

12. Būvniecība

Ministru kabinets apņemas:

Līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādāt Būvniecības nacionālo programmu, t.sk. sabiedrisko ēku siltumizolācijas uzlabošanas apakšprogrammu.

Līdz 2002.gada 1.decembrim ieviest obligāto civiltiesiskās apdrošināšanas sistēmu būvniecībā.

Nodrošināt paātrinātu Latvijas būvnormatīvu sistēmas un standartu harmonizēšanu ar Eiropas Savienības likumdošanu;

1999.gada laikā Valsts būvinspekcijas sastāvā izveidot hidroelektrostaciju hidrotehnisko būvju drošuma uzraudzības institūciju, bet līdz 2000.gada 1.jūlijam papildināt spēkā esošos un sagatavot jaunus normatīvos aktus šajā jomā.

13. Tūrisms

Ministru kabinets paredz:

Līdz 1999.gada 31.decembrim izstrādāt Latvijas tūrisma nacionālo programmu.

1999.gada laikā izveidot vienotu tūrisma informācijas centru tīklu.

Līdz 2002.gadam atvērt tūrisma informācijas birojus Vācijā, Lielbritānijā, Krievijā, Zviedrijā, ASV un citās valstīs.

14. Vides aizsardzība

Ministru kabinets vides aizsardzības jomā veiks šādus pasākumus:

Turpinās vides aizsardzības likumdošanas aktu saskaņošanu ar Eiropas Savienības normām un to ieviešanu, kā īpašas prioritātes nosakot ūdens un gaisa aizsardzības, atkritumu

apsaimniekošanas un integrētā piesārņojuma novēršanu un kontroli.

Izstrādās ūdeņu apsaimniekošanas plānu un institucionālo pārvaldes struktūru Daugavas baseinam.

Izstrādās bioloģiskās daudzveidības aizsardzības rīcības programmu un aizsardzības stratēģiju.

Turpinās Latvijas apdzīvoto vietu un mazpilsētu ūdenssaimniecības attīstības programmas realizāciju.

Turpinās sadzīves atkritumu apsaimniekošanas stratēģijas īstenošanu.

Četru gadu laikā izstrādās bīstamo atkritumu iznīcināšanas un galīgās apstrādes sistēmu, kā arī turpinās darbu pie bīstamo atkritumu atlikumu galīgās apglabāšanas poligona izveides.

Izpildot Eiropas Savienības prasības un saskaņā ar nacionālajiem ilgtermiņa attīstības mērķiem un vides politiku, prioritāro vides investīciju projektu realizācijai novirzīs papildu līdzekļus. Šo projektu īstenošanā iesaistīs privātos, valsts un starptautiskos resursus, tādējādi palielinot Latvijas Vides aizsardzības fonda un Latvijas Vides investīciju fonda iespējas.

Izveidos Nacionālo perspektīvās attīstības komiteju, nodrošinot vides jautājumu iekļaušanu citu nozaru un sektoru stratēģijās.

Atdalīs vides politikas realizācijas funkcijas no kontroles funkcijām, izveidojot:

- Vides aģentūru kā vides politikas realizācijas institūciju;
- Vides valsts inspekciju vienotu kontroles funkciju nodrošināšanai.

Izveidos integrētās piesārņojuma novēršanas un kontroles sistēmu.

2000.gadā uzsāks Salaspils zinātniskā atomreaktora demontāžu un izveidos vienotu radiācijas drošības centru.

15. Tautsaimniecība

Lai panāktu ilglaicīgu un sabalansētu ekonomikas izaugsmi un tautas labklājības pieaugumu, Ministru kabinets par svarīgākajiem ilgtermiņa mērķiem uzskata:

stabilas ekonomiskās attīstības nodrošināšanu, sasniedzot pastāvīgu iekšzemes kopprodukta gada vidējo pieaugumu virs 5%;

inflācijas samazināšanu zem 5%;

bezdarba samazināšanu;

ekonomikas stabilitātes (stabilas naudas, stabilas un drošas finansu un nodokļu sistēmas) nodrošināšanu;

tirgus ekonomikas tālākas attīstības veicināšanu;

strukturālo disproporciju novēršanas sekmēšanu tautsaimniecībā.

15.1. Ekonomiskā politika

Kā galvenie Latvijas iekšzemes kopprodukta pieauguma priekšnosacījumi tuvākajos 3—5 gados tiek paredzēti:

Efektīva ārējo un iekšējo investīciju piesaistīšana tirgus ekonomikai, integrējoties Eiropas un pasaules ekonomiskajā apritē.

Jaunradītā materiālā un intelektuālā kapitāla efektīva izmantošana modernu un starptautiskā līmenī konkurētspējīgu tehnoloģiju ieviešanā.

Koordinēta un sabalansēta finansu politika un finansu mehānismu attīstīšana centrālās valdības un pašvaldību mijiedarbības nodrošināšanai.

15.1.1. Investīcijas

Pilnveidojot investīciju politiku, paredzēts:

Veicināt investīcijas, palielinot nacionālo uzkrājumu nozīmi kā šo investīciju avotu.

Izstrādājot valsts investīciju programmu, ievērot reģionālās attīstības vajadzības un principus, uzskatīt par valsts prioritātēm investīcijas infrastruktūras attīstībā un izglītībā.

Turpināt pilnveidot likumdošanu, kas saistīta ar investīciju politiku, tajā skaitā līdz 1999.gada 1.jūlijam izstrādāt un iesniegt Saeimā likumprojektu "Par koncesijām".

15.1.2. Ārējās ekonomiskās darbības veicināšana

Ministru kabinets paredz:

Izstrādāt īpašu programmu Latvijas uzņēmumu darbības sekmēšanai ārvalstīs, sadarbojoties Ekonomikas ministrijai, Ārlietu ministrijai un citām valsts pārvaldes institūcijām.

Veicināt ārvalstu tirgu apgūšanu, piesaistot ārvalstu investīcijas un starptautisko palīdzību, ieviešot Latvijas eksporta atbalsta programmu.

Aktivizēt Latvijas uzņēmumu darbību starptautiskajās izstādēs un gadatirgos, ar kuru palīdzību tiks meklēti un atrasti Latvijas precēm jauni noieta tirgi.

Veicināt jaunu ekonomisko pārstāvniecību atvēršanu Latvijas preču un pakalpojumu noieta tirgos.

Vienkāršot eksporta un importa procedūras, paātrināt muitas jautājumu sakārtošanu, kas veicinās darījumu paplašināšanos ar ārvalstīm.

Pārskatīt Latvijas Attīstības aģentūras funkcijas, lai sekmētu Latvijas uzņēmumu darbību

ārvalstīs.

Nodrošināt esošo brīvās tirdzniecības iespēju un Pasaules tirdzniecības organizācijas izmantošanu.

Paplašināt Latvijas dalību vienotajā Eiropas ekonomiskajā telpā.

Piesaistīt un koordinēt ārvalstu palīdzību tirgus pārorientācijas problēmu risināšanā.

15.2. Uzņēmējdarbības veicināšana

Ministru kabinets:

Nodrošinās mazo un vidējo uzņēmumu nacionālās programmas pilnveidošanu un īstenošanu.

Paredzēs novirzīt privatizācijas fonda līdzekļus galvenokārt uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstībai: mazo un vidējo uzņēmumu atbalsta fondiem, alternatīvo darbības veidu attīstīšanai laukos, konsultācijām un uzņēmēju apmācībai, uzņēmēju nozaru organizāciju atbalstam, Latvijas Eksportkredītam, Latvijas Attīstības aģentūrai, Uzņēmējdarbības atbalsta centram.

Līdz 1999.gada 1.jūlijam izstrādās tādu īpaši atbalstāmo reģionu finansēšanas mehānismu, kas ļaus efektīvi un kompleksi izmantot Reģionālā fonda, Latvijas Garantiju aģentūras, Latvijas Eksportkredīta un citus uzņēmējdarbības atbalsta instrumentus.

Sākot ar 1999.gadu, arvien pieaugošo daļu no valsts subsīdijām lauksaimniecībai paredz piešķirt nelauksaimniecisko darbības veidu attīstīšanai lauku reģionos.

15.3. Finanšu un fiskālā politika

Ministru kabinets:

Turpinās konservatīvu valsts finanšu politiku.

Izstrādājot valsts budžeta projektus, nepieļaus budžeta finanšu deficītu.

Valsts un pašvaldību konsolidētā budžeta veidošanā noteiks prioritātes ar pieaugošu finansējumu tām.

Palielinās pašvaldību finansiālo patstāvību un atbildību, izstrādās valsts un pašvaldību finansiālo attiecību mehānismu, kas tieši veicinās pašvaldības strādāt aktīvāk pie savu budžeta ieņēmumu palielināšanas. Nosakot budžeta veidošanas politiku, pakāpeniski palielinās pašvaldību daļu valsts kopbudžetā.

Veicinās privāto uzkrājumu veidošanos, banku procentu likmju pazemināšanos.

Turpinās pilnveidot attiecības ar Starptautisko valūtas fondu, Pasaules banku, Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banku, Eiropas Investīciju banku un citām starptautiskajām finanšu institūcijām.

Četru gadu laikā pakāpeniski samazinās publiskā sektora (budžeta) īpatsvaru iekšzemes

kopproduktā.

Pastiprinās budžeta līdzekļu izmantošanas lietderības un pamatotības kontroli. Pilnveidos valsts budžeta līdzekļu izlietojuma regulāro atskaišu sastādīšanas un pārbaudes sistēmu. 2 gadu laikā pilnveidos no budžeta finansēto iestāžu un uzņēmumu uzskaites sistēmu, likvidējot atšķirības ar to uzņēmumu uzskaites sistēmu, kas pakļaujas likuma "Par uzņēmumu gada pārskatiem" normām, ieviešot valsts un pašvaldību iestāžu pilnu gada pārskatu sagatavošanu. Pastiprinās kontroli pār valdības un pašvaldības pasūtījumiem.

Lai nodrošinātu Latvijas finansu sistēmas stabilitāti un prognozējamību, veiks pasākumus, kas uzlabos koordināciju starp Latvijas Banku un Valsts kasi, kuras kopīgi izstrādātu precīzas valsts ieņēmumu un izdevumu naudas plūsmas īstermiņa prognozes, kā arī kopīgas naudas plūsmas regulēšanas operatīvās programmas.

Lai aktivizētu finansu pakalpojumu sniegšanu Latvijas reģionos, palielinās valsts lomu kredītu garantēšanā maziem un vidējiem uzņēmumiem, finansiāli nostiprinot Latvijas Garantiju aģentūras darbību.

Veiks finansu institūciju (vērtspapīru tirgus, kredītiestāžu, apdrošināšanas sabiedrību un pensiju fondu) uzraudzības iestāžu apvienošanu.

Turpinās darbu pie uzraudzības un kontroles nostiprināšanas, kas ļaus samazināt iespējamo biržas krīžu negatīvās sekas.

Veicinās pēc iespējas lielāka Latvijas uzņēmumu skaita ienākšanu biržā, kas nodrošinās tālāka kapitāla tirgus attīstību Latvijā.

Sekmēs vērtspapīru tirgus attīstību Baltijas mērogā, kā arī tālāku tā integrāciju Eiropas finansu tirgū.

Ministru kabinets valsts ieņēmumu jomā paredz:

Nepalielināt nodokļu slogu, bet, pilnveidojot nodokļu administrēšanu, samazināt nodokļu nemaksātāju skaitu.

Ar nodokļu politikas palīdzību veicināt Latvijā stipra vidusslāņa attīstību.

Nodrošināt atklātību nomaksāto nodokļu jomā un iekasēto nodokļu izmantošanas "caurskatāmību".

Samazināt parādu slogu, pārskatīt parādu struktūru rast iespēju atsevišķus parādu veidus samazināt, piemērojot dažādas metodes — parādu kapitalizāciju, pamatparāda palielinājuma samazināšanu u.c.

Saglabāt sociālās apdrošināšanas iemaksu likmes un to sadalījumu starp darba devēju un darba ņēmēju, un izmaiņu termiņus atbilstoši spēkā esošajam likumam.

Palielināt akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem, alkoholam un tabakai, harmonizējot šos nodokļus ar Eiropas Savienības izvirzītajām prasībām.

Veikt Valsts ieņēmumu dienesta struktūras optimizāciju un pilnveidošanu, darbinieku

profesionālā līmeņa paaugstināšanu un specializāciju.

Ieviest vienotu Valsts ieņēmumu dienesta informātikas sistēmu, ievērojot muitas specifiku un tās nozīmi Eiropas integrācijas procesos.

Optimizēt centralizētu un decentralizētu metožu lietošanu valsts ieņēmumu jomā.

16. Enerģētika

Galvenais Ministru kabineta mērķis enerģētikā ir noteikt pasākumu kompleksu Latvijas stabilai nodrošināšanai ar energoresursiem patērētāju prasībām atbilstošā kvalitātē un kvantitatē ar iespējami zemām izmaksām un mazāku iespaidu uz apkārtējo vidi. Optimizējot energostruktūru valstī, paredzēts paaugstināt energoefektivitāti, vienlaicīgi pazeminot energoresursu īpatsvaru valsts importā, kā arī racionāli izmantojot vietējos energoresursus un samazinot kopējās energoresursu izmantošanas (patēriņa) izmaksas.

Ministru kabinets paredz:

Paaugstināt energoefektivitāti visos energosistēmas posmos — no ražošanas, pārvades un sadales līdz patērētājam.

Nodrošināt ekonomiski motivētu Latvijas integrāciju Eiropas Savienības enerģijas tirgū, Baltijas valstu un Ziemeļeiropas energosistēmās, palielinot energoapgādes drošību un kvalitāti.

Veikt enerģētikas sektora restrukturizāciju un liberalizāciju, radot priekšnoteikumus racionālu energosistēmu attīstībai.

Radīt labvēlīgu vidi privātām investīcijām efektīvās energosistēmās, vietējo un atjaunojamo energoresursu izmantošanā, energoefektivitātes paaugstināšanai.

Nodrošināt racionālu enerģētisko jaudu izmantošanu un saglabāšanu, fiziski un morāli novecojušu, videi (kaitīgo) nedraudzīgu enerģētisko iekārtu nomaiņu.

Ieviest uz ekonomiskām izmaksām un tirgus principiem balstītu energoresursu cenu politiku.

Sekmēt vietējo ekonomiski pamatotu ģenerējošo jaudu attīstību, pakāpeniski samazinot Latvijas atkarību no elektroenerģijas importa.

Ministru kabinets enerģētikā pieļauj visas īpašuma formas. Lai iespējamā valsts monopola nomaiņa ar privātām struktūrām neizsauktu negatīvas sekas, jāsakārto likumdošana un sekundārie normatīvie tiesību akti valsts regulējošo institūciju (regulatoru) efektīvas darbības nodrošināšanai.

Šajā sakarā Ministru kabinets:

Turpinās darbu pie lielo valstij piederošo monopoluzņēmumu privatizācijas, lai nodrošinātu "Latvenergo" u.c. uzņēmumu privatizāciju saskaņā ar Latvijas valsts un patērētāju interesēm.

Nodrošinās elektroenerģijas tirgus liberalizāciju saskaņā ar Eiropas Savienības Enerģētikas hartas nosacījumiem.

17. Transports, sakari un informātika

17.1. Informācijas aprīte

Lai paplašinātu pakalpojumu klāstu un apmierinātu arvien pieaugošo telekomunikāciju pakalpojumu pieprasījumu uzņēmējdarbībā, kultūrā, izglītībā un citās nozarēs, tiks attīstītas telekomunikāciju un informātikas nozares. Katram Latvijas iedzīvotājam tiks nodrošināta kvalitatīva pieeja visdažādākajai informācijai, radot iespēju attīstīt kvalitatīvas darba vietas arī Latvijas laukos un mazpilsētās.

Ministru kabinets paredz:

Nodrošināt telekomunikāciju tirgus liberalizāciju, lai nodrošinātu konkurenci un uzlabotu sektora darbības efektivitāti. Lai apmierinātu telekomunikāciju pakalpojumu sabiedrisko pieprasījumu, 2002. gadā tiks izbeigts "Lattelekom" monopols. Tiks izveidots īpašs universālu pakalpojumu fonds, lai atbalstītu ekonomiski maznodrošinātus reģionus.

Latvijas popularizēšanai pasaulē aktīvāk izmantot Interneta iespējas, Latvijas iedzīvotājiem piekļūstot informācijai par izglītību, kultūras mantojumu, elektronisko komerciju, valsti, pasaules informācijai utt.

Pilnveidot valsts nozīmes datu bāzes, veidojot vienotu datu bāžu sistēmu. Likumdošanā noteiktā kārtībā tiks nodrošināta cilvēku piekļūšana datiem, tajā skaitā arī no robežsardzes un muitas punktiem. Nepublico valsts reģistru datu bāzēs tiks garantēta un nodrošināta personas datu drošība.

1999. gadā iesniegt Saeimā likumu "Par telekomunikācijām".

17.2. Infrastruktūras attīstība

Lai veicinātu lauku reģionu un mazpilsētu attīstību, radītu jaunas darbavietas, konkurētspējīgas preces un pakalpojumus, tiks nodrošināta mūsdienu prasībām atbilstoša transporta, sakaru un informātikas infrastruktūra visā valstī:

attīstot Latvijas starptautisko tranzītkoridoru konkurētspēju;

palielinot līdzekļus vietējās infrastruktūras attīstībai un uzturēšanai, šim nolūkam izmantojot speciālos budžetus, garantētus kredītus un piesaistot privāto kapitālu;

izmantojot valsts investīciju programmu un ieviešot infrastruktūras objektu apsaimniekošanu uz koncesijas līgumu pamata.

17.3. Ceļu infrastruktūra

Ministru kabinets apņemas:

Turpināt Autoceļu fonda valsts un pašvaldību ceļu finansēšanas palielināšanu, pirmkārt palielinot degvielas akcīzes nodokļa sadali Autoceļu fonda labā, par prioritāti atzīstot lauku

ceļu sakārtošanas programmas uzsākšanu.

1999. gada laikā izstrādāt Nacionālās satiksmes drošības programmu.

17.4. Pasažieru pārvadājumi

Ministru kabinets plāno:

Pilnveidot esošo autobusu pārvadājumu dotāciju sistēmu, kā arī ieviest valsts un pašvaldību pasūtījuma principu dzelzceļa pasažieru pārvadājumos.

Izstrādāt pasažieriem izdevīgu regulāro pārvadājumu sistēmu, kas tiks balstīta uz ekonomiski pamatotu un ar valsts un pasažieru iespējām sabalansētu attīstības modeli. Lai nodrošinātu visu iedzīvotāju brīvu pārvietošanos, tiks izveidots vienots maršrutu tīkls dažādiem transporta veidiem, kas balstīts uz vienotu biļešu rezervēšanas un informātikas sistēmu. Tiks veidotas pasažieru pārvadājumu sistēmas Rīgas reģionā un citos valsts reģionos. Valstī tiks veidota vienota braukšanas maksas atvieglojuma politika.

Līdz 1999. gada 31. decembrim izstrādāt un iesniegt Saeimā likumu "Par pasažieru pārvadājumiem".

17.5. Konkurence un demonopolizācija

Ministru kabinets veicinās konkurenci, monopolu ierobežošanu un patērētāju tiesību aizsardzību, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti un nodrošinātu Eiropas Savienības prasībām atbilstošus drošības un ekoloģijas kritērijus. "Lattelekom" privatizācija tiks saistīta ar demonopolizāciju un kompetentu ieguldītāju piesaistīšanu. Dzelzceļš tiks restrukturizēts tā, lai nodrošinātu brīvu, nediskriminējošu operatoru (pārvadātāju) pieeju dzelzceļa infrastruktūrai.

17.6. Kravu transportēšanas nozare

Tiks nodrošināta efektīvāka vadība, kombinēto pārvadājumu aktīvāka ieviešana, kravu ekspedīcijas un iekšzemes transporta tīkla attīstība. Tiks ieviestas un izmantotas jaunas tehnoloģijas, kas balstītas uz modernām loģistikas un integrētām transporta informācijas sistēmām. Lai novērstu korupcijas un negodīgas konkurences iespējas, tiks nodrošināta informācijas apstrāde tranzīta kravu plūsmā, ieskaitot muitas un robežkontroles procedūras. Tiks sekmēta Latvijas transporta sistēmas integrācija transeiropiskajā transporta sistēmā un attīstība Ziemeļu dimensijas ietvaros.

Tiks izveidota moderna krasta apsardzes sistēma, integrējot jūras un aviācijas glābšanas dienestus, izmantojot gan civilo, gan militāro sistēmu iespējas.

Lai paaugstinātu satiksmes nozares konkurētspēju, tiks īstenota mūsdienīga transporta zinātnes un izglītības centru izveide.

17.7. Jūrniecība

Tiks īstenota tāda Latvijas kuģniecības politika, kas veicinātu Latvijas kuģu atgriešanos zem Latvijas karoga, un Latvija izveidosies par reģiona kuģošanas aktivitāšu centru, kā rezultātā izveidosies konkurētspējīga kuģošanas uzņēmumu darbības vide Latvijā, saglabāsies darba vietas uz kuģiem un kuģu servisa sektorā krastā un paaugstināsies kuģošanas nozares

ieguldījums Latvijas budžeta ieņēmumos.

Tiks nodrošināta tālāka Latvijas ostu infrastruktūras uzlabošana. Paredzēts veicināt Latvijas mazo ostu apsaimniekošanu uz koncesijas līguma pamata, izstrādāt mazo ostu attīstības programmu kontekstā ar reģionālajām attīstības programmām.

18. Zemkopība, mežsaimniecība un zivsaimniecība

18.1. Zemkopība

Ministru kabinets īsteno plānveidīgu un ilglaicīgu subsīdiju politiku atbilstoši ražošanas nozaru īpatnībām.

Blakus tradicionālajai lauksaimniecībai laukos un mazpilsētās tiks veicināta arī nelauksaimnieciska rakstura darba vietu attīstība.

Zemkopības ministrija kopā ar tai pakļautajām nozares pārraudzības valsts institūcijām sadarbībā ar pašvaldībām un sabiedriskajām organizācijām savā darbībā orientēsies uz to, lai, izmantojot valsts līdzekļus, ārvalstu investīciju un zinātnisko potenciālu, mācību iestādes, lauksaimnieciskās ražošanas un pārstrādes uzņēmumi nostiprinātu konkurētspēju ārējā un iekšējā tirgū.

Tiks reorganizēti lauksaimniecības dienesti, lai šie dienesti ne tikai kontrolētu ražotāju, organizētu subsīdiju izmaksu, bet arī līdzdarbotos lauksaimniecības attīstībā.

Paredzēts reorganizēt (likvidēt) rajonu lauksaimniecības departamentus (pagastu lauksaimniecības organizatoru dienestu) kā nevajadzīgu starpposmu starp atsevišķiem dienestiem un ministriju, kurš nav parādījis sevi kā attīstību veicinoša institūcija.

Ministru kabinets īpašu uzmanību un atbalstu vērsīs uz:

lauksaimnieciskās ražošanas nostiprināšanu;

īpašnieku kooperatīvu veidošanos, lai attīstītu konkurētspējīgas saimniecības;

eksportspējīgas produkcijas ražošanu;

krājaizdevumu sabiedrību veidošanos laukos un mazpilsētās.

Tiks radīti apstākļi, lai lauksaimnieku produkcijas ražošanai tiktu atvieglota kredītresursu pieejamība. Tiks atbalstīta fondu veidošanās (arī ar valsts budžeta līdzekļu līdzdalību) konkrētu mērķprogrammu subsidēšanai lauksaimnieciskās ražošanas produktivitātes un efektivitātes paaugstināšanai, lauksaimniecības produkcijas eksporta atbalstīšanai.

Ministru kabinets atbalstīs zemes pirkšanas subsidēšanu laukos, lai izveidotu stipras un konkurētspējīgas saimniecības.

Lai laukos iespējami ātri tiktu pabeigta zemes reforma, 1999. gada valsts budžeta finansējumā tiks paredzēti līdzekļi zemes iemērīšanai un nostiprināšanai zemesgrāmatā.

Tiks iedarbināta lauksaimnieciskā riska apdrošināšana.

Lauku infrastruktūras uzlabošanai tiks palielināti lauku ceļu fonda līdzekļi. Tiks uzlaboti telefona sakari un elektroapgāde laukos.

18.2. Mežsaimniecība

Ministru kabinets uzskata, ka arī nākotnē valstij jā saglabā kontrole pār Latvijas meža fondu.

Meža politika nodrošinās esošās mežu platības, tās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, kā arī veicinās dziļāku koksnes pārstrādi. Tiks izveidota ekoloģiski pamatota aizsargājamo teritoriju sistēma valstī, nosakot ierobežojumus meža apsaimniekošanā šajās teritorijās.

Tiks atbalstītas dažādas valsts mežu apsaimniekošanas formas, veicinot brīvas konkurences principus koksnes resursu ieguvē. Attiecīgajos likumos un normatīvajos aktos tiks veiktas izmaiņas, pastiprinot mežu, it sevišķi privāto, apsaimniekošanas uzraudzību, veicinot hipotekāro kreditēšanu mežu īpašniekiem, nepieļaujot tālāku meža īpašumu sadrumstalošanu. Tiks veicināta apmežošana, izmantojot nodokļu atlaides un subsīdijas.

Paredzēts pabeigt izstrādāt vienotus noteikumus ilgtermiņa mežizstrādes līgumiem valsts mežos un valsts mežu nomas koncepciju.

Paredzēts īstenot visu veidu mežu brīvu pieejamību iedzīvotājiem.

Tiks izstrādāts un līdz 1999. gada 21. decembrim ieviests celmu naudas ikgadējās indeksācijas mehānisms, saskaņā ar kuru cenu noteikšanā tiks ņemtas vērā koksnes cenas tirgū, kā arī infrastruktūras stāvoklis.

Tiks izpētītas naudas plūsmas mežu nozarē ar mērķi līdz 2000. gada 1. janvārim izveidot valsts mežu apsaimniekošanas aģentūru (ar finansējumu no valsts mežu realizācijas) un Valsts mežu dienesta likumu un normatīvo aktu uzraudzības veikšanai visu īpašumu mežos.

18.3. Zivsaimniecība

Lai realizētu valsts zivsaimniecības politiku, Ministru kabinets noteiks šādas pamatnostādnes un veicamos pasākumus to īstenošanai:

Izstrādās valsts atbalsta politiku Latvijas zvejas flotes modernizēšanai.

Pilnveidos nacionālās zivsaimniecības likumdošanu atbilstoši Eiropas Savienības prasībām.

Paplašinās ekonomiskos dienestus Latvijas vēstniecībās un pārstāvniecībās, lai veicinātu Latvijas preču eksportu.

Izmantos valsts subsīdiju līdzekļus un ārzemju tehniskās palīdzības projektus profesionālās zivsaimniecības apmācības organizēšanai.